

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att. Specialkonsulent Tina Hansen

Nivaagaard
Gl. Strandvej 16
DK-2990 Nivå

Tel. +45 4918 4700
Fax +45 4918 4707
medico@medicoindustrien.dk
www.medicoindustrien.dk

19. januar 2015

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service m.fl.

Den 9. december 2014 offentliggjorde Socialministeriet ovennævnte høring med høringsfrist 19. januar 2015. Da høringsperioden ligger henover en juleferie har det været vanskeligt for os at gennemføre den normale høringsproces internt i foreningen, så nedenfor følger vores umiddelbare bemærkninger til dele af lovforslaget som særligt har vores interesse.

Medicoindustrien ser en række problematiske aspekter af forslaget, herunder at man ønsker en standardisering af produktvalg uden skelen til borgerens individuelle tilstand og behov. Dette vil for borgeren, der modtager et standardprodukt, potentielt resultere i en række uheldige konsekvenser af både social, økonomisk og ikke mindst medicinsk karakter. Det vil hverken gavne brugeren af hjælpemidler, sundhedssystemet eller samfundet generelt at borgeren bevilges et forkert produkt. Samtidig vil en standardisering af mindre hjælpemidler gøre det næsten umuligt for medico-virksomheder at levere innovative og forbedrede produkter til de danske hjælpemiddelbrugere, da man i kommunerne efter al sandsynlighed med standardiseringen vil gå efter billigste stykpris på produkterne. Derved mister brugeren adgangen til de nyeste og bedste hjælpemidler, samtidig med at det offentlige sundhedssystem går glip af de totaløkonomiske gevinster, der er en del udviklingen på medicoområdet. Medicoindustrien opfordrer derfor til at man fjerner muligheden for at standardisere hjælpemiddel-området, samt at man opretholder den konkrete, individuelle vurdering af den enkelte borgeres behov.

Forslaget generelt

Forslagets § 96 stk. 1 viderefører den nugældende retstilstand, hvor enhver borger med en varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har ret til hjælp til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel på baggrund af en konkret og individuel vurdering.

I stk. 2 gives dog en undtagelse hertil, idet kommunalbestyrelsen for så vidt angår 'visse mindre hjælpemidler' nu gives mulighed for at vælge at kompensere en borger med et bestemt produkt eller et af den enkelte kommunalbestyrelsen fastsat beløb, der som udgangspunkt ydes til alle modtagere af det pågældende hjælpemiddel. Altså uden den i stk. 1 hjemlede ret til en konkret og individuel vurdering. Borgerne har dog – som i dag – fortsat et frit produkt- og leverandørvalg.

Det fremgår af forslaget § 96, stk. 6, nr. 4, at Socialministeren vil fastsætte udtømmende regler for, hvad der forstås ved 'visse mindre hjælpemidler'. Denne definition bliver netop afgørende for, hvornår kommunalbestyrelsen fremover kan beslutte, at hjælpen skal udgøre et bestemt produkt (standardprodukt) eller et fastsat beløb (standardbeløb).

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ministeriet umiddelbart vurderer, at disse hjælpemidler kunne standardiseres: Injektions- og testmaterialer til insulinkrævende diabetikere inklusive kombinationsbehandling, stomihjælpemidler, voksenbleer, parykker, brystproteser, blindestokke, øjenproteser, briller og kontaktlinser, badestole og rollatorer.

Medicoindustrien ser følgende problematiske aspekter af forslaget:

Standardisering uden skelen til borgerens individuelle tilstand og behov

Når det gælder medicinsk udstyr som f.eks. hjælpemidler, så er det helt centralt, at kommunerne forstår, at det meget sjældent er stykprisen på produktet, der er afgørende for udgiften til kompensationen af borgeren. Hjælpemidler indgår i et samspil med borgeren og i nogle tilfælde professionelle brugere som sundhedspersonale og hjemmepleje. Et hjælpemiddel kan dermed skabe mere eller mindre værdi i brugssituationen, og derfor bør der altid anlægges en helhedsvurdering af, hvad der reelt er 'billigst'.

En individuel vurdering af en kompetent sundhedsfaglig vil være garant for, at enhver borger med en varig funktionsnedsættelse kompenseres relevant. Det er vores vurdering, at kommunerne i længden sparer penge ved at prioritere den individuelle vurdering indledningsvist og med løbende opfølgninger hvor relevant, netop fordi udgiften handler om andet og mere end stykpris på hjælpemidlet.

Endeligt er det logisk, at hver borger er forskellig, og størstedelen af de af ministeriet umiddelbart nævnte produkter er om nogen i tæt indgreb med borgeren. Enten fordi de fysisk er helt tæt på borgeren, som bleer, stomiudstyr, parykker og brystproteser, kontaktlinser og øjenproteser, eller fordi de er vitale for borgerens håndtering af sin diabetes.

Totaløkonomien bør vægtes højere end pris på det enkelte produkt

For samtlige af disse produktkategorier kan der fremlægges totalomkostningsberegninger, der dokumenterer, at udgiften til indkøb af produktet blot er en del af den samlede værdikæde.

For samtlige af disse produkter gælder også, at de for borgeren bestemt ikke er et 'mindre hjælpemiddel' hvor det er ligegyldigt om man bruger det ene eller det andet.

Medicoindustrien er derfor meget bekymret over, at tendensen i kommunerne til at fokusere på stykpriser og besparelser på stykpriser vil tage til, hvis forslaget vedtages, til stor skade for de berørte borgeres livskvalitet. Og uden garanti for nogen nævneværdig besparelse.

Standardisering fører til øget brugerbetaling og større ulighed i det danske sundhedssystem

Medicoindustrien er også kritisk overfor, at lovforslaget på dette punkt i realiteten er en ren spareøvelse, der flytter udgifter til hjælpemidler over på borgeren og dermed giver en øget brugerbetaling. Dette vil i særdeleshed ramme de svageste borgere, der er afhængige af hjælpemidler, ofte til at afhjælpe basale behov for at kunne leve et normalt og aktivt liv

med arbejde, fritidsaktiviteter og sociale arrangementer. Det vil skabe en ulighed på tværs af kommunerne, da brugeren ikke længere får den konkrete, individuelle vurdering, men i stedet bliver afhængig af hjemkommunernes serviceniveau. Samtidig vil øget brugerbetaling alt andet lige skabe mere administration og længere processer hos kommunen, leverandørerne og brugerne. Vi er forundrede over, at man i Socialministeriet fremsætter et sådant forslag, når man i Sundhedsministeriet netop i flere udspil, f.eks. forebyggelsespakken 'Sundere liv for alle', har et øget fokus på kronikere i et forsøge på at begrænse eller eliminere uligheden i sundhed.

Farvel til sundheds- og velfærdsteknologi som prioriterede vækstbrancher

Med vækstplanen for sundheds- og velfærdsløsninger gik regeringen i 2013 i gang med en række initiativer for at forbedre vilkårene på områder, hvor Danmark allerede havde etablerede styrkepositioner, herunder medicoområdet, for at sikre medicovirkomhederne fortsat gode muligheder for udvikle sig i Danmark.

Udover at en spareøvelse som forslaget i § 96 vurderes at være, så vil forslaget også præge branchens vækstmuligheder i Danmark, hvor man ikke kan bringe de nyeste produkter på markedet, hvilket på sigt vil skade en dansk førerposition inden for sundhedsområdet. Et velfungerende og udviklingsorienteret hjemmemarked er nemlig afgørende for danske virksomheders vækst også på eksportmarkederne, da hjemmemarkedet fungerer som udstillingsvindue for eksportmarkederne. Men der vil ikke være noget incitament for danske virksomheder til at bringe de nyeste innovationer på et marked præget af standardisering og laveste pris. Samtidig vil det gøre det mindre interessant for udenlandske virksomheder at lancere deres nye, innovative løsninger på det danske marked. Det betyder så at danske brugere ikke vil have adgang til de nyeste og bedste produkter, hvis man i kommunerne blot vælger et standardprodukt uden skelen til samlede værdi af produkterne. Så igen synes der ikke at være indbyrdes sammenhæng i, det regeringen ønsker på de forskellige områder.

Opfordring til at fjerne muligheden for at standardisere hjælpemiddelområdet

Medicoindustrien vil på denne baggrund kraftigt opfordre Socialministeriet til helt at fjerne muligheden for at give kommunalbestyrelserne adgang til at standardisere hjælpemiddelområdet, og i stedet gå aktivt ind i at vejlede kommunerne om, hvordan med ved inddragelse af totaløkonomiske principper vil kunne sikre alle borgere det bedst egnede og billigste produkt til den enkelte borger ud fra borgerens individuelle forhold. Vi ser frem til at følge den videre behandling af forslaget og vil meget gerne tilbyde vores viden og ekspertise inden for hjælpemiddelområdet i forbindelse med den videre proces.

Venlig hilsen



Lene Laursen
Vicedirektør